

kronovini na druge dneve in sicer od 9. do 30. oktobra; skoro celi mesec bode tedaj trajala volilna agitacija in borba v Cislajtani. Pri nas na Goriskem se bodo volitve tako-le vršile:

I. 9. oktobra bodo volile vse občine goriške grofije volilne može; volilni može okraja Ajdovskega, Goriškega in Kanalskega volijo v Gorici, Tolminskega in Cirkljanskega okraja v Tolminu, Bovškega okraja v Bovecu, Komenskega in Sezanskega okraja pa v Sezani vsi skup 1 poslanca dne 15. oktobra. Ravno isti dan voli vse malo posestvo furlansko v Gradišči 1 poslanca.

II. Sledeča mesta in trgi volijo 18. oktobra in sicer vsako mesto in trg doma 1 poslanca: Gorica, Krmin, Gradišče, Cerinjan, Monfalcon, Oglej, Grado, Tolmin, Bovec, Kobarid, Kanal, Ajdovščina, Sezana.

III. Trgovska zbornica voli tudi z mesti in trgi, pa še le 19. oktobra.

IV. Veliki posestniki cele grofije goriške volijo 23. oktobra v Gorici 1 poslanca.

Mi ne bomo tukaj govorili o važnosti teh volitev, saj smo že mnogo pisali, samo toliko pripomočamo našim slovenskim prvotnim volilcem, da se ne dajo prevariti in da volijo same take volilne može, kateri so značajni in razumni, da se ne bodo dali zlorabiti ne po vladi ne po nazadnjaški stranki; kmetje naj volijo same kmete in rodoljubne posestnike za volilne može, tako je njim najbolje častno in primerno, ker kmet najbolje pozna reve in težave svojega stanu. Vsacega volilnega moža pa naj dobro pretehtajo in naj se z njim posvetujejo predno ga volijo.

Ustavoverni listi so sicer zadovoljni, da so volitve razpisane, vendar pa se bojé, da pridejo Čehi v drž. zbor in da zgubé večino, v katerem slučaju, pravijo, je zgubljen ves naš mnogoletni trud. Ker je Chabrus poginil, bo tudi pri volitvah težavna in ustavoverna veliko-nemški list „Deutsche Zeitung“ bode menda že pred volitvami jenjal izhajati. Slabo znamenje na ustavovernem obnebj.

Na Českem zdaj izhaja brošura za brošuro posebno pozornost je zbudila brošura barona Helferta, nekdanjega državnega tajnika; ta brošura zagovarja česko pravo, pa ob enem svetuje Čehom, da bi prišli v drž. zbor. Večina českih listov pa odgovarja, da Čehi nijnajo kaj iskati na Dunaji. Mogoče je, da Čehi to le iz politike pišejo, da bi ustavoverce prevarili. Na Českem in zadnji čas tudi na Poljskem gre federalistom še precej dobro, ugodno znamenje je to, da so zadnji čas Rusini tudi vladi nasprotni in federalisti postali.

„Slovenski Narod“ je v enem zadnjih listov prinesel članek, v katerem je čestital in zahvalil se vrlemu Makancu v imenu našega naroda za izvrstni govor v saboru, v katerem govoru je omenil častno nas Slovencev in jugoslovanske solidarnosti. Tudi mi čestitamo vrlemu boritelju za jugoslovansko idejo in nas veseli, da je Makanec osnoval stranko, katera veže nas Slovence s Hrvatskim bratom. Nagodba Ogrsko-Hrvatska je postala faktum in vsled te nagodbe dobi Hrvatska narodno vlado. Ministerstvo je iskalo novega bana mej hrvatsko aristokracijo; ponujalo je banstvo Kuševiču, grofu Pejačeviću in grofu Jankoviču, pa tem trem; se je grozdje prekiselo zdelo (znamenje, da ne verujejo na mir), in vlada je bila prisiljena na banski stol posesti Mazuranica, nekdanjega hrvatskega kancelarja in zmernega narodnjaka.

Zdaj imajo tedaj Hrvatje svojo vlado in sabor pretresuje finančne zadeve, pa tudi vprašanje zaradi univerze; dotičnemu odseku predseduje izvrstni narodnjak Rački.

Italijanski kralj se je v torek ponoči peljal skozi Gorico na Dunaj, uže na avstrijski meji so ga avstrijski generali sprejeli; v Gorici ga je na kolodvoru čakala častna kompanija z godbo in veliko ljudstva, katero je pri kraljevem prihodu kričalo „Evviva“, zaradi česar so začeli vojaki in žendarmi po ljudstvu mahati in bi se bila kmalo začela rabuka. Na Dunaji napravljajo kralju velike slovesnosti, staro sovražtvo spremenilo se je v prijateljstvo, za koliko časa, bo skušnaja kazala. Na vsak način se dandenes več čudežev godi, nego v starem testamentu.

Na Španjskem so bili zopet Karliski tepeni,

pa močno; Castelar je zdaj popolen diktator, ker se je skupščina razšla.

Francoska postane te dni popolnoma svobodna, ker zadnji nemški vojaki zapuščajo francosko deželo in ker je Francoska plačala Nemški vso vojskino odškodnino. Nemški cesar je ponujal Thiersu visoki red, katerega nij hotel sprejeti.

Mej Avstrijske in Srbske je začelo po zastanku kneza Milana na Dunaji veliko prijateljstvo. Ne vemo kam to pelje! Prijatelji smo zdaj z vsem svetom, dokler se iz prijateljev ne izcimijo sovražniki. Uganka: Wer ist der Gefoppte?

Razne vesti.

(Viktor Emanuel), kralj italijanski se je peljal v torek ponoči ob 10^{1/2} uri skozi Gorico. V Korminju sta ga pozdravila v imenu cesarjevem FML. grof Thurn Taxis, pa naš okr. glavar baron Rechbach namestu bolnega namestnika bar. Ceschi-ja. Okrog goriškega kolodvora je čakalo mnogo ljudstva; notri pa vojaška godba in častna kompanija. Ko je vlak pridrel, se je okoli zgraje vse trlo in mnogo jih je začelo upiti: „Evviva Vittorio Emanuele!“ A to nij bi'lo policiji po volji in ker nijso hoteli naši Italijani vtihniti, jeli so jih vojaki s pušami odganjati. Krivi in nekrivi so marsikatero vjeli in domov nesli. Klobukov je tudi nekoliko ostalo na bojišči. Morda nij bilo demonstrativno upi-je na pravem mestu, — a gotovo se tudi ne more odobravit vojaške sile (pri taki priliki. Ko se je vlak odpeljal, je nekoliko mladeničev na velikih Rojah prižgalo 40 bengaličnih ognjev. Naj imajo svoje veselje!

(Grof Karol Coronini) se je odpovedal svojej službi kot župan goriškega mesta. Uzroke ugibamo, — pa nam še nijso prav znani.

(Enakopravnost.) Namestništveni razglas zaradi prihodnjih državnozbornih volitvi, kateri je razvešen po goriških ulicah, je sestavljen samo v italijanskem in nemškem jeziku, kakor bi ne bila Gorica središče slovensko-italijanske dežele in bi nas ne živelo tukaj tudi lepo število Slovencev. Baron Ceschi hoče svoje prednike menda še prekositi v spoštovanji enakopravnosti.

(Ex Trsta) se nam piše 15. t. m. Meščan je vesel, če se more ob nedeljah malo oddahnuti in prezračiti, posebno kedar vročina tako pritiska kakor letos. Najrajše napravimo tržačanje kak izlet na Kras, kder posebn nas Slované najbolje veseli, da se je začela narodna zavest tako lepo širiti in koreniniti. Če bog da in sreča junaška, bodo Kraševci pri prihodnjih volitvah zopet dejansko dokazali, da so pravi rodoljubni svobodnjaci in da tedaj ne marajo niti za vladne niti za pravarske kandidate, ampak da bodo slušali klic Soče, katera jim priporoča vrlega dr. Lavriča.

Toda o tem se nijsem namenil danes kaj več pisati, ampak opozoriti sem hotel naše kraške sosedé na neko prav nevésečno in veliko nepriležnost, katera nadleguje meščane, kedar koli na Kras prihajajo. Otroci in zlasti pastirji so zelo razvajeni, ker beračijo na tako surovi način in se za tuji zaganjajo, da mora vsacega huda nevolja zgrabiti, kogar nadlegujejo. Včeraj sem se peljal skozi Gorjansko kar se vsuje truma otrok in uže bolj veliki fantov za kočijo, prosečih: dajte sold, dajte sold. Takej nadlegajoči sili se človek mora dati in v resnici sem jim vse razdal, kolikor sem imel drobca. A ko nijsem več imel in sem jih zagotavljal, da ne morem več dati — odgovarjali so mi s kamenjem. Škode se ve, da se mi nij bilo bati, ker sta me urna konjčca naglo odnesla. Pa kako se ustrašim, ko v Komnu izstopim, ter zagledam, da so mi od zadej novo, drago kočijo na križ z nožem (fovčem) prerezali, kočijo, katero mi je prijatelj iz posebne prijaznosti posodil. Kaj poreče on in kaj pravite vi k temu, kraški starši in pred vsem občinski predstojniki in učitelji?

Če hočete, da vas bodo meščani radi obiskovali in pri vas lepe denarce puščali, pazite boljše na svoje otroke in prepovejte ostro tako nedostojno in zelo nadležno beračijo, po kateri, ker je v resnici sramotna, bodo s časoma tudi vašim otrokom vsi blagi čuti v prsih omrtveli. — Šole, dobre šole, kako silno ste potrebne!

Oznacilo. Vabeč gg. učitelje k učiteljskemu shodu dne 2. oktobra t. l. ob 10. uri zjut. v Werdenberško šolsko poslopje pridevam v razpravo naslednji točki:

1. Sredstva v doseg in ohranitev pazljivosti.
2. Kako se da pri učencih utemeljiti ščovanje in ljubezen do bližnjega ter ubraniti sovražnosti in hudobnost? Želeti je, da vsakdo vsaj eno točko pismeno razvije, ko bi to tudi ne imelo druge blagosti, nego da se učitelj vadi v spisovanji. Nadejam se, da se

tudi oni gospodje udeležé shoda, katere so sledujikrat prevažna domača opravila (v Gorici!) zadržala.

V Gorici 17. sept. 1873.

AVGUST LEBAN mp.
prvosodnik.

(G. Andrej Winkler) c. k. namestništveni svetovalec in okr. glavar je imenovan za referenta v ekon. mično-administrativnih šolskih zadevah za Trst, Istro in Goriško. Usled tega izgubi tominski okraj izvrstnega glavarja, kateri je gore vsestransko uspešno d. loval. G. Winkler pa pride popolnem iz svojega navadnega delokroga in vsaj, kakor se nam pozdeva, ne prav na tako mesto, kakoršno njemu naj bolje pristva. Sicer je služba nova in kaže, da se namerava v našem šolskem nadzorištvu zopet kaj spremeniti. Do zdaj smo imeli in imamo za Goriško pri tukajšnjem c. k. deželnem šolskem svetovalstvu posebnega ekonomično-administrativnega referenta. Za naprej bo, kakor se vidi, en sam za celo Primorsko; po tem takem dobimo najbrže tudi eno samo deželno šolsko svetovalstvo. Vlada predisponuje, še predno pozna mnenja dotičnih deželnih zborov — vsaj oni tako prikimajo. Sicer je v ekonomičnem oziru gotovo prav, da se tri oblasti v eno združijo, — ali je pa tudi v vseh drugih ozirih prav in hasljivo, to je drugo vprašanje, o katerem vtegnemo kaj spregovortiti, če bomo videli, da so vladine namere res take.

(Ex slovenskega štajerskega) se nam piše, da so se v Mariboru staro- in mlado slovinci sednili v kandidaturi g. prof. Janka Pajka, izvrstnega rodoljuba, neustašljivega boritelja in učenega moža; g. Pajk bode kandidiral v kmetski volilni skupini Maribor-Bistrica, Slovanji gradec in Marenberg, v kateri skupini so ustavoverci imeli uže zmago kakor za svojo. Naj bi Slovenci povsod, kder je nevarnost, da zmagajo nemškutarji! Izgled tajerskih Slovencev posnemali in se zedinili, ker družace se jim bodo Nemci smijali in jih smatraji za politično nezrele. 25. letnica odprave desetine se je skoro po vsem Štajerskem praznovala s kresi in drugimi zabavami in slovesnostimi.

(Zviti tat.) Neki, našim policijskim orgonom, dobro znani tat je vkradel sinoči okolo polnoči pred kavarno „Evropa“ eno mizico, — naloži si jo na rame i hajd naprej. V gosposki ulici pred „kavarno novo“ ga sreča policijska straža, i poprej ko ga ta opominja, položi mizo na tla, ter stražnike zavrne, da mu je ukazano, mizo do tu prinesti, da naprej jo ne nese i ne sme nesti. Med tem preprirom se zviti potepuh naglo poslovi, ter odide svojo mirno pot. Straža ga je potem prav pridno iskala, a bilo je — prepozno.

Razpis.

Vsled starešinskega sklepa od dne 28. avgusta 1873 podpisano županstvo razpisuje:

1. službo občinskega tajnika z letno plačo 80 manje 2 gold.

2. Službo občinskega sluga z letno plačo 90 gold.

Prosileci želeči prevzeti ti službi naj položé lastnoročno pisane sé spričevali podprte prošnje do 20. t. m. pri podpisanem županstvu.

Od tajnika se tudi zahteva, da dokaže svojo zmožnost slovenskega, italijanskega in nemškega jezika v govoru in pisavi.

Županstvo Zgonik na Krasu.

ANDREJ GRUDEN mp.
župan

ALBIN SLITSCHER

trgovec v LJUBLJANI,
na dunajski cesti, št. 64

priporoča svojo štacuno

za specerijsko blago in železnino; drži zalogo najboljših vodnih in cirkularnih žag za dile, deske in furnire, mnogovrstnih ročnih žag, pil, vlitih in iz pleha emailiranih piskrov in vseh orodij za kuhinjo; železne prihranilne ognjišča; plehate in grudelnaste peči in kotle, košnje ino slamerezne kose, lepo pozlačene križe za grobe i. t. d.